

IŠVADA

DĖL EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS TVIRTINIMO

2023 m. rugsėjo 20 d.

Biudžeto stebėsenos departamentas

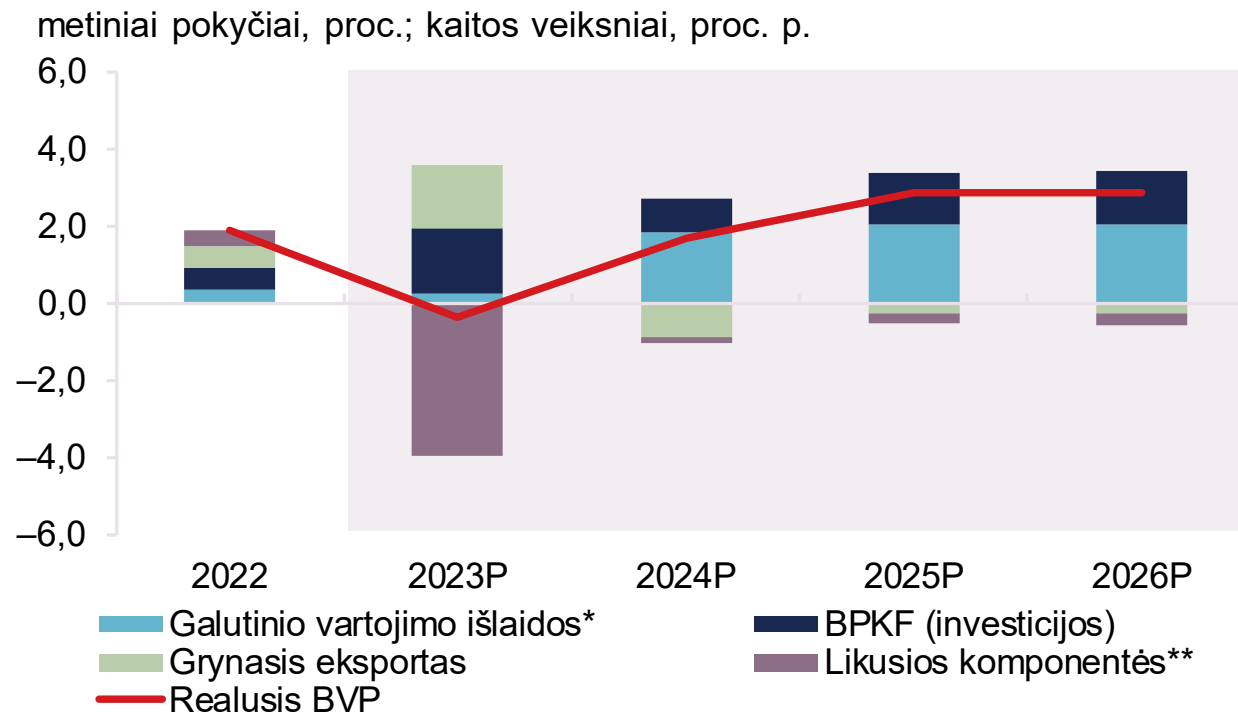
Jurga Rukšėnaitė
Vadovė

Pagrindinės žinutės

GAMYBAI IR VARTOJIMUI IŠLIEKANT SILPNIEMS, 2024 M. TIKĖTINAS NUOSAIKUS LIETUVOS EKONOMIKOS ATSIGAVIMAS

- VK FI ir Finansų ministerija ekonomikos perspektyvas vertina panašiai, ekonominės raidos scenarijus yra tvirtinamas
- VK FI pradedamos skelbti makroekonominės prognozės leis užtikrinti dar didesnį ekonominės raidos scenarijaus vertinimo skaidrumą ir patikimumą
- ERS tvirtinimo metu neturint duomenų, kad Lietuvoje išlieka pagrindas tolesniam išskirtinių aplinkybių taikymui, VK FI vertinimu, reikėtų remtis visomis nacionalinėmis fiskalinės drausmės taisyklėmis

Palankus 2023 m. II ketv. skatina švelninti ERS šių metų ekonomikos kritimą, o 2024 m. numatomas nuosaikus realiojo BVP augimas

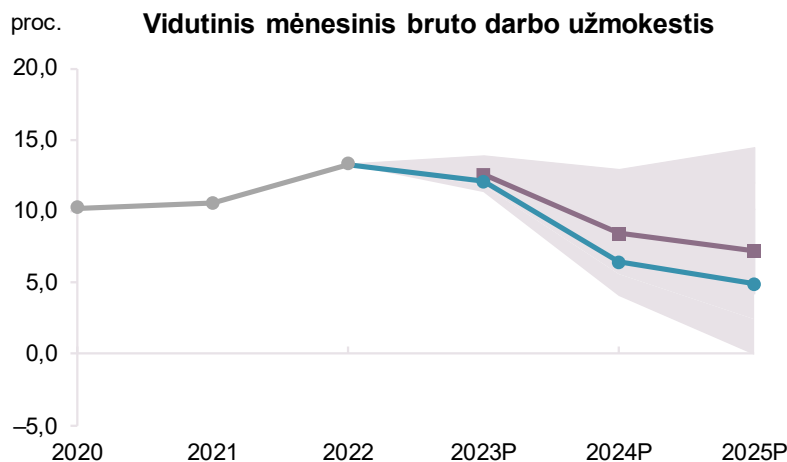
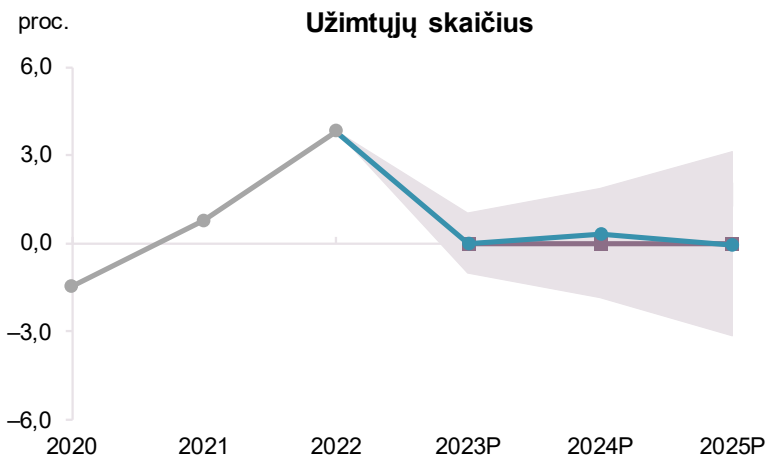
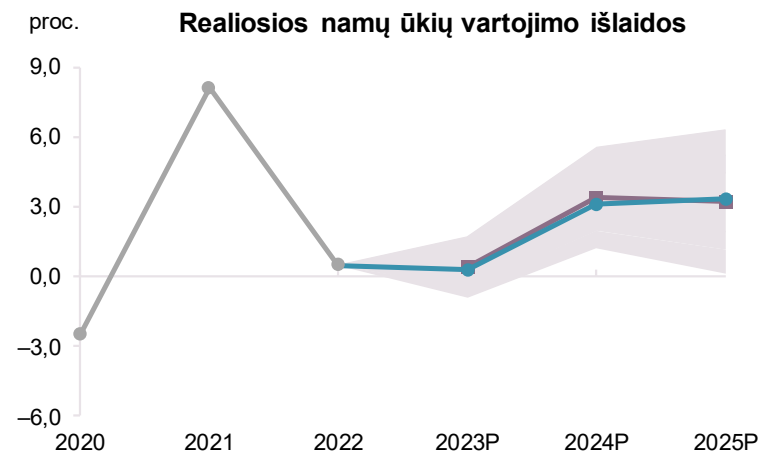
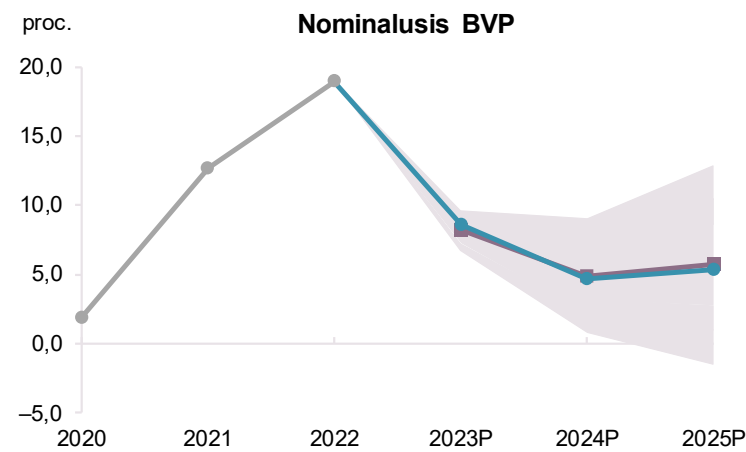
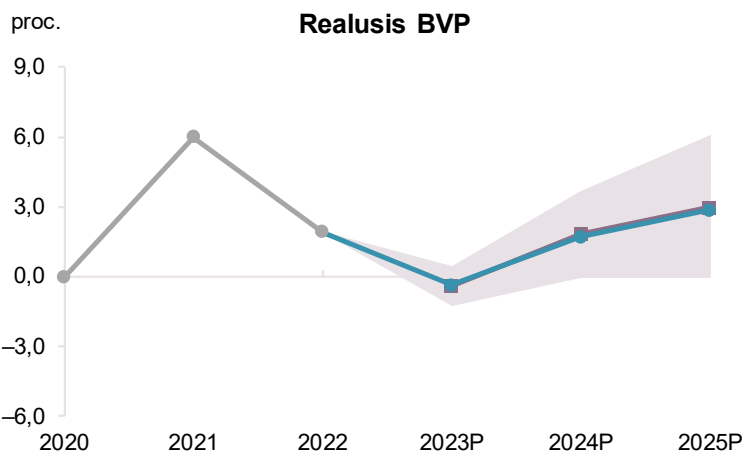

* išskyrus NPI, ** NPI, atsargų pokyčiai, vertybių įsigijimas atėmus pardavimus / perleidimus

Siekiant didesnio skaidrumo ir patikimumo VK FI pradeda viešai skelbti savo makroekonominės prognozes

- VK FI vertina ir tvirtina ERS nuo 2015 m.
- Patikimos ir tikslios makroekonominės prognozės padeda apdairiau suplanuoti biudžetą, siekiant laikytis fiskalinės drausmės
- VK FI prognozės ir FM projekcijos gali skirtis
- Sprendimas dėl ERS tvirtinimo priimamas atsižvelgiant į VK FI parengtas prognozes bei naudojamų metodų visumą.

VK FI ir Finansų ministerija ekonomikos perspektyvas vertina panašiai

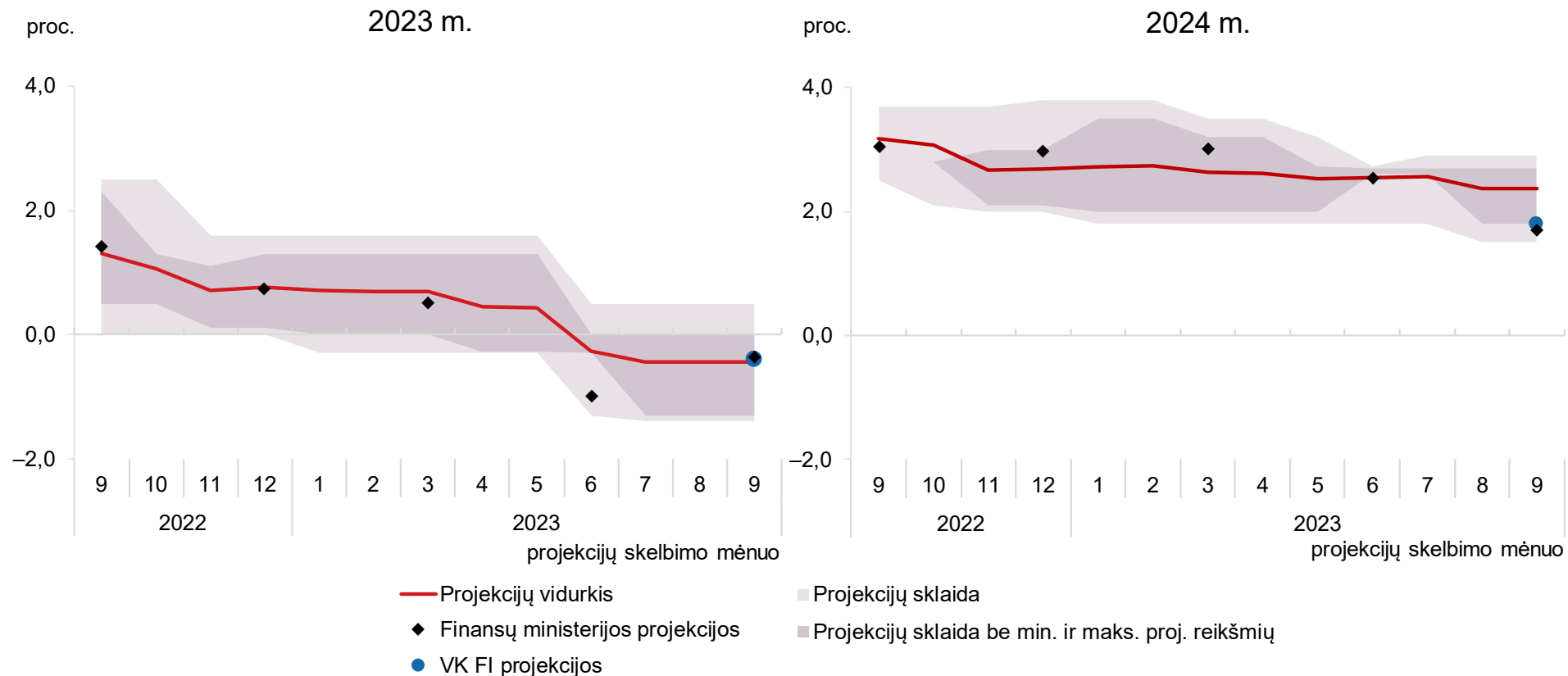

80 proc. tvirtinimo atkarpa

VK FI prognozės

Ekonominės raidos scenarijus

ERS realiojo BVP projekcijos 2023 m. artimos kitų institucijų prognozių vidurkiui, o 2024 m. – atsargesnės

Į projekcijų sklaidą įtrauktos šių institucijų projekcijos: Europos Komisijos, Tarptautinio valiutos fondo, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos, Lietuvos banko, AB „Swedbank“, AB SEB.

Šaltinis – Valstybės kontrolės, vykdančios fiskalinės institucijos funkcijas, skaičiavimai 7

2023–2026 m. ERS yra tvirtinamas, tačiau rizikos gali paveikti ekonominę raidą

Prastesnę ekonominę raidą lemiančios rizikos

- Įtempta geopolitinė situacija
- Stipresnis griežtėjančios monetarinės politikos poveikis
- Lėtėjant užsienio paklausai, vangesnis Lietuvos eksporto atsigavimas
- Išaugęs gyventojų taupymas ir suprastėjusi padėtis darbo rinkoje

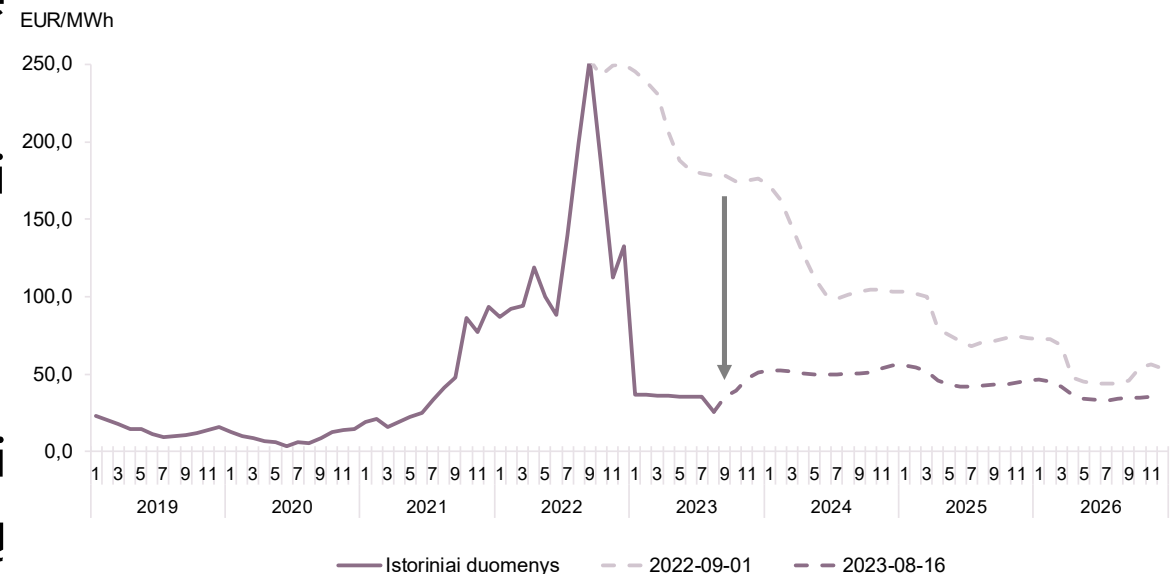
Palankesnę ekonominę raidą lemiančios rizikos

- Lėtėjanti infliacija
- Palankesnė padėtis darbo rinkoje
- Spartus valdžios sektoriaus ir privataus sektoriaus investicijų augimas

ERS tvirtinimo metu neturint duomenų, kad Lietuvoje išlieka pagrindas tolesniam išskirtinių aplinkybių taikymui, VK FI vertinimu, reikėtų remtis visomis nacionalinėmis fiskalinės drausmės taisyklėmis

- ERS projektuojamas nuosaikus BVP augimas ir stabili padėtis darbo rinkoje 2024 m.
- Krašto apsaugos stiprinimas turėtų būti ilgalaikiu strateginiu tikslu
- Energetikos kainos stabilizavosi
- ES šalys 2024 m. grįžta prie bendrai taikomų fiskalinės drausmės taisyklių laikymosi

Dujų TTF* ateities sandorių vidutinė kaina 2023–2026 m.
yra ženkliai mažesnė nei prieš metus

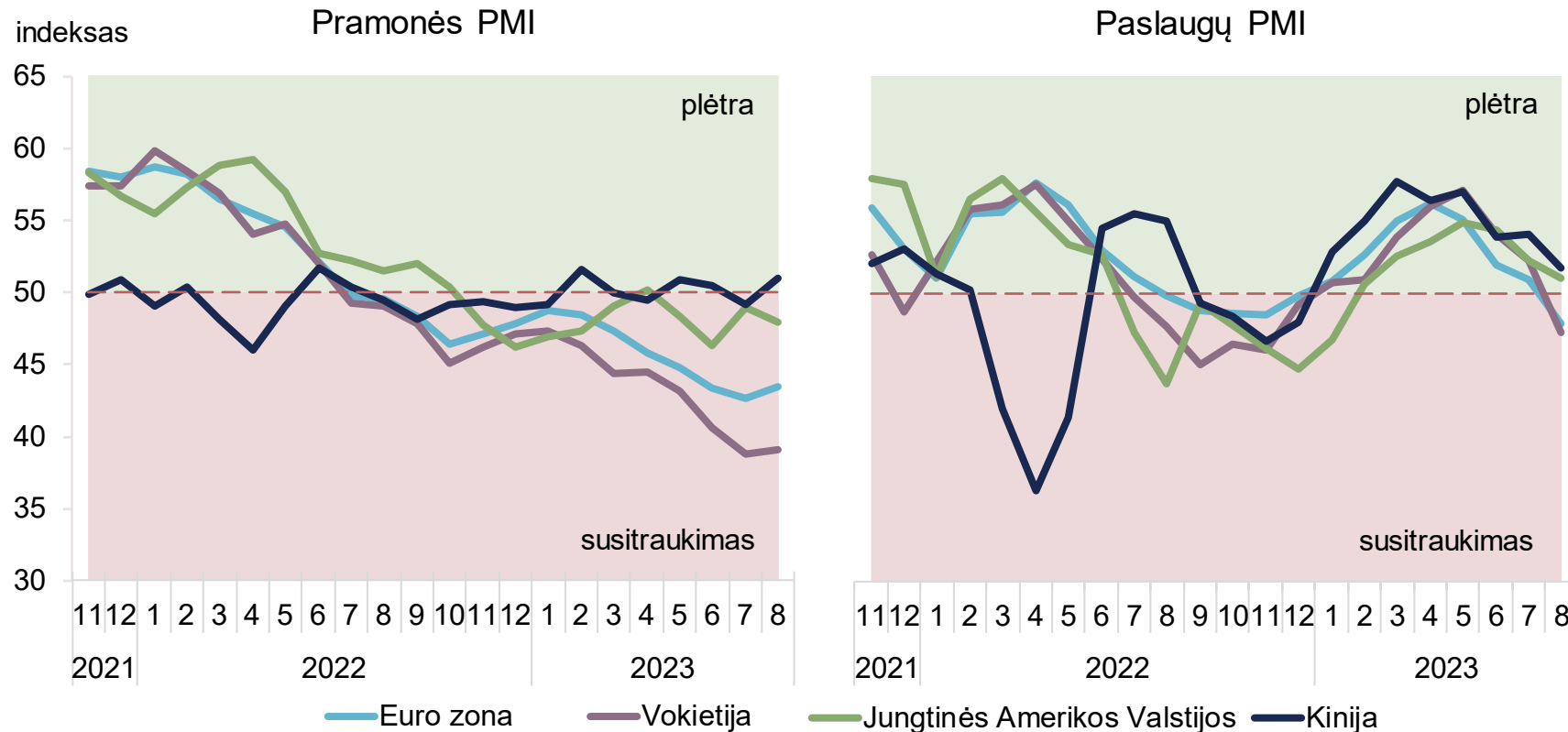

* Pagal TTF indeksą nustatoma ir Lietuvos dujų kaina.

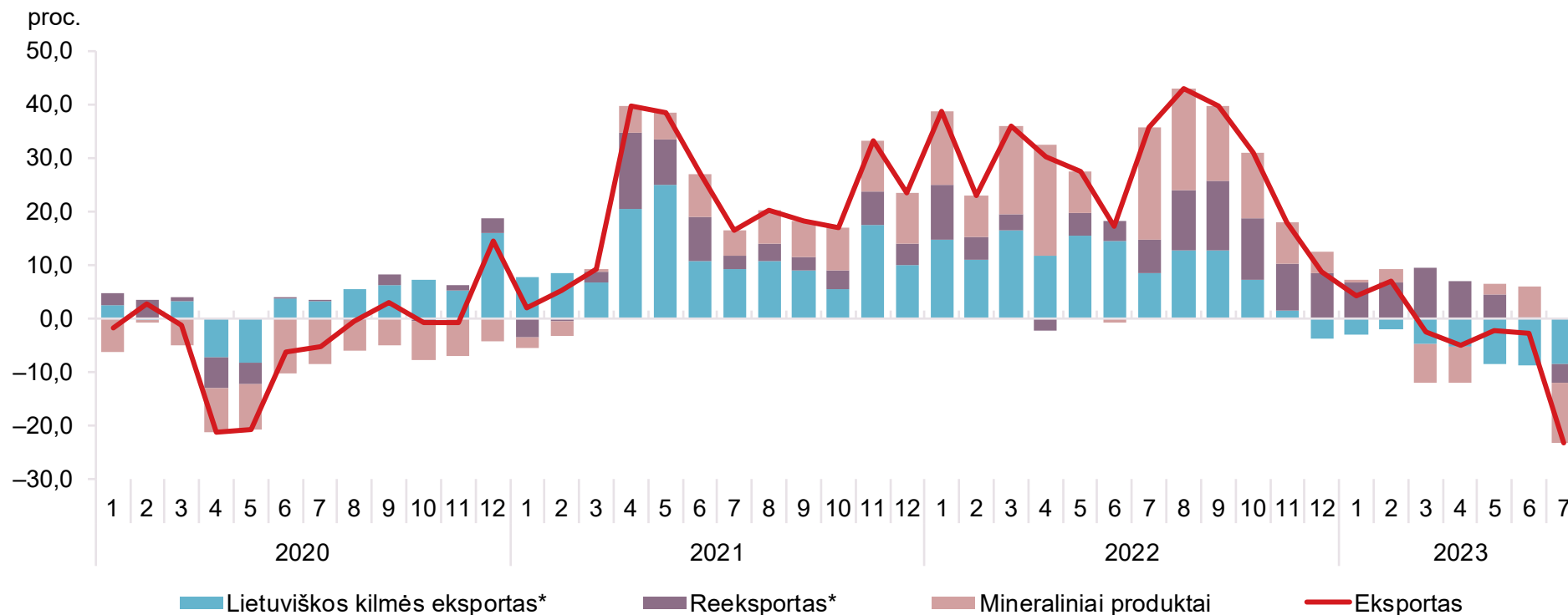

AČIŲ UŽ DĖMESĮ!

Silpnėjantis verslo aktyvumas didžiosiose pasaulio ekonomikose neigiamai veikia ir Lietuvos augimo perspektyvas

Numatant vangią užsienio paklausos raidą, nesitikima itin spartaus Lietuvos realiojo prekių ir paslaugų eksporto atsigavimo 2024 m.

* išskyrus mineralinius produktus

Šaltinis – Valstybės duomenų agentūra, Valstybės kontrolės, vykdančios fiskalinės institucijos funkcijas, skaičiavimai 12

Vėstanti Lietuvos ekonomikos temperatūra atitinka daugiametį vidurkį. Ją palaiko aukšta paslaugų infliacija ir palanki darbo rinka

VK FI makroekonominės prognozės 2023–2026 m.

Rodiklis, proc.	2022	2023P	2024P	2025P	2026P
Pagrindiniai makroekonominiai rodikliai, pokytis					
BVP palyginamosiomis kainomis	1,9	–0,4	1,8	3,0	3,3
Namų ūkių vartojimo išlaidos	0,5	0,4	3,4	3,2	3,2
Valdžios sektoriaus vartojimo išlaidos	0,5	0,3	0,2	0,1	0,1
Bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas	2,6	7,7	3,0	5,5	5,5
Prekių ir paslaugų eksportas	11,9	–2,8	3,4	5,2	5,1
Prekių ir paslaugų importas	12,3	–3,7	4,5	5,4	5,1
BVP to meto kainomis	18,9	8,2	4,9	5,7	6,0
Kainų rodikliai, pokytis					
BVP defliatorius	16,7	8,6	3,0	2,6	2,6
Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)	18,9	9,3	2,8	2,3	2,3
Darbo rinkos rodikliai					
Vidutinio mėnesinio bruto darbo užmokesčio pokytis	13,3	12,6	8,5	7,2	6,4
Nedarbo lygis (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį)	5,9	6,8	6,7	6,5	6,3
Užimtų gyventojų skaičiaus (pagal gyventojų užimtumo tyrimo apibrėžtį) pokytis	3,8	0,0	0,0	0,0	–0,2
Potencialaus BVP pokytis ir BVP atotrūkis nuo potencialo					
Potencialus BVP	3,4	3,4	3,4	3,3	3,2
BVP atotrūkis (proc., palyginti su potencialiuoju BVP)	1,3	–2,5	–4,1	–4,6	–4,9

Pagal ERS vertinimo ir tvirtinimo aprašą violetiniame fone pažymėti rodikliai, pagal kuriuos VK FI priima sprendimą dėl ERS tvirtinimo. Prognozės parengtos atsižvelgiant į informaciją ir duomenis, paskelbtus iki 2023-08-31.

Šaltinis – Valstybinė duomenų agentūra, Valstybės kontrolės, vykdančios fiskalinės institucijos funkcijas, skaičiavimai